

การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” The creation of a dance from the meaning of Bangkok's full name

ณัฏฐ์พัฒน์ ผลพิกุล

Natphat Pholpikul

สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Faculty of Fine and Applied Arts Chulalongkorn University

Natphat65p@gmail.com

Received: March 29, 2019

Revised: May 17, 2019

Accepted: May 24, 2019

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” มีรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดหลังการสร้างสรรค์ผลงาน และศึกษาหารูปแบบแนวคิดหลังการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ที่ได้จากนามเต็ม “กรุงเทพมหานคร” อีกทั้งผู้วิจัยมุ่งศึกษาความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานคร รวมถึงข้อมูลทางเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัย การสังเกตการณ์ ประสบการณ์ทางการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย เกณฑ์มาตรฐานศิลปินและสื่อสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง สู่กระบวนการวิเคราะห์และสรุปผล เพื่อนำไปสู่การนำเสนอผลของงานวิจัยต่อไป โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ผลของการวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” สามารถจำแนกตามองค์นาฏศิลป์ทั้ง 8 องค์ประกอบ ซึ่งผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ในหลากหลายศาสตร์เป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” อีกทั้งงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ในการต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป

คำสำคัญ: กรุงเทพมหานคร การสร้างสรรค์นาฏศิลป์ นาฏศิลป์ร่วมสมัย

Abstract

The creation of the dancing art under study was the qualitative and creative research. The aim of the work was to examine the concepts derived from the full name of “Bangkok”.

The full name of Bangkok was studied, relevant documents and research works were examined, and interviews of those concerned were conducted. The research was also concerned with observation, experience, creative works of the researcher, standard criteria and information. The research methods were qualitative and creative. The results showed

that there were eight components of the dancing art. Elements of knowledge from different disciplines were employed to create the creative work based on the full name of “Bangkok”

Keywords: Bangkok Metropolis, Creation of Dance, Contemporary Dance

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงที่มีความสำคัญของประเทศไทย ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครเรียกได้ว่าเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางที่มีความสำคัญในหลากหลายด้าน เช่น ศูนย์กลางการคมนาคม การพาณิชย์ เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญ และอื่น ๆ ซึ่งสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมากและเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกในนามของกรุงเทพมหานครหรือ บางกอก (Bangkok)

กรุงเทพมหานครเป็นชื่อที่รู้จักกันในปัจจุบัน แต่ในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครนั้นมีนามเต็ม ที่ปรากฏอยู่ ซึ่งเป็นนามที่มีความหมายสำคัญทั้งทางด้านคติความเชื่อต่าง ๆ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงภาษาที่มีความไพเราะ คล้องจอง ตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ในขณะเดียวกันความยาวของชื่อนามเต็มกรุงเทพมหานครนั้นเป็นคำที่ยากต่อการเรียกใช้ จึงไม่นิยมเรียกกันอย่างแพร่หลาย อีกทั้งคำต่าง ๆ ที่ปรากฏในนามเต็มของกรุงเทพมหานครเป็นคำสมาสและสนธิ มีลักษณะเป็นร้อยกรองที่มีความคล้องจองกัน ด้วยสาเหตุนี้จึงนิยมเรียกกรุงเทพมหานครกันเพียงสั้น ๆ ว่า “กรุงเทพฯ” ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนามเต็มของกรุงเทพมหานคร มีปรากฏว่า “กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบูรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์”

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำความหมายจากการถอดความนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” มานำเสนอในรูปแบบของนาฏศิลป์สร้างสรรค์ รวมถึงหลักการสื่อสารการแสดงด้วยทฤษฎีสัญวิทยาเป็นกระบวนการสื่อความหมายอย่างเป็นขั้นตอนและการใช้สัญลักษณ์ในการแสดง ผ่านองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์เป็นผลงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร”

จากความสำคัญและความเป็นมาข้างต้น งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัยจากนามเต็มของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ประกอบกับองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในนามเต็มของกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการตระหนักถึงคุณค่าในนามเต็มของกรุงเทพมหานครที่กล่าวไว้ว่า “ กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบูรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์” นอกจากนี้งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจนามเต็มของ กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ยังเป็นการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ที่ได้จากนามเมืองของประเทศไทย คือ กรุงเทพมหานคร เป็นเอกลักษณ์ของประเทศชาติอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างสรรคานาฏศิลป์จากนามเต็ม “กรุงเทพมหานคร”
2. เพื่อหาแนวคิดหลังการสร้างสรรคผลงานนาฏศิลป์จากนามเต็ม “กรุงเทพมหานคร”

วิธีดำเนินงานวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย การสำรวจข้อมูลภาคสนาม เถลอมมาตรฐานศิลปิน รวมถึงสื่อสารสนเทศอื่น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเก็บข้อมูลในเชิงเอกสาร ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือและตำรา รวมถึงงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรคานาฏศิลป์จากนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” โดยการศึกษาทฤษฎีทางประวัติศาสตร์ ทฤษฎีทางนาฏศิลป์ร่วมสมัย องค์ประกอบทางด้านนาฏศิลป์ และแนวคิดความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ตลอดจนการสัมภาษณ์องค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญรายบุคคลในรูปแบบทั้งแบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้างประกอบในงานวิจัยครั้งนี้

2. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยแบบเดี่ยว และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ตลอดจนผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านข้อมูลเชิงวิชาการทางด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานของผู้วิจัยในครั้งนี้ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

3. การสำรวจข้อมูลภาคสนาม การลงพื้นที่สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงเอกสารและข้อมูลทางด้านศิลปะการแสดง เช่น ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร นิทรรศน์รัตนโกสินทร์ โบสถ์พราหมณ์ วัดเทพมณเฑียร งาน 236 ปี กรุงรัตนโกสินทร์ งานสัมมนาวิชาการทางด้านนาฏศิลป์ และงานสัมมนาทางวิชาการโครงการอาศรมวิจัยครั้งที่ 4 เป็นต้น

4. เถลอมมาตรฐานศิลปิน กรอบแนวคิดในการสร้างสรรคผลงานทางนาฏศิลป์ ที่นำไปสู่เป้าประสงค์แห่งความสำเร็จในการสร้างสรรคผลงานทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์ กระบวนการทำงานวิจัยทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยได้มีการศึกษาจากต้นแบบที่เป็นรูปธรรมที่เป็นผู้เบิกเบิกนาฏศิลป์ ร่วมสมัยในประเทศไทย คือ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี

5. สื่อสารสนเทศอื่น ๆ การศึกษาสื่อสารสนเทศอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับ งานวิจัย เรื่องการสร้างสรรคานาฏศิลป์จากนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” เช่น งานดุริยางคศิลป์ งานนิทรรศการทางศิลปะ รวมถึงศิลปะการแสดงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกการศึกษารูปแบบการสร้างสรรคานาฏศิลป์จากนามเต็ม “กรุงเทพมหานคร” โดยคำนึงถึงองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ทั้ง 8 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

1) การออกแบบบทการแสดง 2) การออกแบบนักแสดง 3) การออกแบบลีลา 4) การออกแบบเสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง 5) การออกแบบเครื่องแต่งกาย 6) การออกแบบสถานที่ 7) การออกแบบแสง 8) การออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง เป็นองค์ประกอบหลักในการดำเนินการวิจัย และการวิเคราะห์ในส่วนที่สอง คือ แนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรคผลงาน ประกอบด้วย 6 ประการ คือ ประกอบด้วย

1) แนวคิดหลังการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์จากนามเต็ม “กรุงเทพมหานคร” 2) การคำนึงถึงความคิดสร้างสรรค์ในผลงานนาฏศิลป์ 3) การคำนึงถึงการใช้สัญลักษณ์ในการแสดงนาฏศิลป์ 4) การคำนึงถึงทฤษฎีทางด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ทักษะศิลป์ 5) การคำนึงถึงแนวคิดของนาฏศิลป์ร่วมสมัย และ 6) การคำนึงถึงการสะท้อนสภาพสังคมผ่านการสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อสังคม โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดไว้ดังนี้

การออกแบบการแสดง

การออกแบบบทในการแสดง ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดตามหลักโครงสร้างการเขียนบทละคร คือ มีจุดเริ่ม จุดสุดยอด และจุดคลี่คลาย ซึ่งการออกแบบบทของข้าพเจ้าในแต่ละช่วงนั้นคำนึงถึงมุมมองและภาพที่จะสะท้อนให้เห็นถึงเขตเขตของงานวิจัยคือ การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” การเชื่อมโยงและความสัมพันธ์กันตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่องที่สอดคล้องกัน ของนามเต็ม กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจในเนื้อหาการแสดงได้โดยง่าย โดยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งบทการแสดงออกเป็น 4 องค์ ดังนี้

องค์ 1 ภาควิชาศัณย ในการสร้างสรรครูปแบบการแสดงผู้วิจัยได้ออกแบบให้นำเสนอถึงบทบาทของพระอินทร์ที่เป็นเทพสูงสุด ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลออกมาจากการถอดความหมายจากนามเต็มของ กรุงเทพมหานคร ที่มีการกล่าวถึงนามของพระอินทร์ คือ โกสินทร์ มหินทร และสักระ

องค์ 2 อินทริยาธิชา นำเสนอรูปแบบของการใช้ “คำสั่ง” โดยผู้วิจัยมีโครงสร้างบทการแสดงมาจากบทบาทของการใช้คำสั่ง ที่ปรากฏอยู่ในนามเต็มของกรุงเทพมหานครเช่นกัน คือ “ทตติยะ” เป็นบาทการแสดงในครั้งนี้ของผู้วิจัย โดยผ่านรูปแบบการนำเสนอในแบบนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ ประกอบกับการตีความให้มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ในหลากหลายรูปแบบเพื่อใช้ในการสร้างสรรคผลงานทางด้านนาฏศิลป์

องค์ 3 วิษณุกรรมประสิทธิ์นำเสนอรูปแบบของนาฏศิลป์ร่วมสมัย ในองค์การแสดงนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอถึงบทบาทผู้แสดงที่ได้จากการถอดความและตีความหมายแฝงจากนามเต็มของกรุงเทพมหานคร คือ พระนารายณ์ผู้อวดาร และพระวิษณุกรรมที่ได้รับบัญชาจากพระอินทร์ให้ลงมาเนรมิตกรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบการเต้นแบบเดี่ยว (Solo) ร่วมกับผู้แสดงประกอบที่เป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการสื่อความหมาย

องค์ 4 ศิวไลซ์ นำเสนอรูปแบบจากแนวคิดมาจากนามเต็มของกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้สร้างกรุงเทพแล้ว ซึ่งผู้วิจัยได้ผลลัพธ์จากการถอดความ ให้เป็นรูปแบบการตีความในเชิงประจักษ์ ผ่านการสื่อความหมายทางนาฏศิลป์ถึงเรื่องราวของกรุงเทพมหานครในปัจจุบันและคติทางความเชื่อของคนไทย ในรูปแบบนาฏศิลป์ในรูปแบบหลังสมัยใหม่การคัดเลือกนักแสดง

การออกแบบลีลานาฏศิลป์

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการสร้างงานของศิลปินไทยและต่างประเทศเพื่อนำรูปแบบ และแนวคิดในการออกแบบลีลาทางนาฏศิลป์มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” ในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้นำวิธีการออกแบบลีลาทางนาฏศิลป์ของศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ผู้บุกเบิกนาฏศิลป์ร่วมสมัยในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาในรูปแบบของนาฏศิลป์ร่วมสมัย ทั้งเทคนิค วิธีการ ตลอดจนกระบวนการสร้างงานต่าง ๆ มาพัฒนางานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยเลือกเทคนิคที่เด่นชัด คือ การเคลื่อนไหวร่างกายในชีวิตประจำวัน (Everyday Movement) การออกแบบลีลาที่ผสมผสานกับการใช้อุปกรณ์ การออกแบบลีลาในเชิงสัญลักษณ์ การใช้เทคนิคการสื่อสารอารมณ์ของผู้แสดง เป็นต้น ในการนี้ผู้วิจัยได้อธิบายการออกแบบลีลาทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์ทั้ง 4 องค์ ดังนี้

องค์ 1 ภาคะสหัตถ์นัย ผู้วิจัยนำเสนอบทบาทของการแสดงโดยให้การออกแบบลีลานาฏศิลป์ได้ใช้การออกแบบลีลาบนพื้นฐานของทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยหลักสำคัญในการออกแบบลีลาการเคลื่อนไหวร่างกาย นำเสนอเรื่องราวของพระอินทร์ เนื่องด้วยจากการถอดความหมายจากนามเต็มของกรุงเทพมหานครมีนามของพระอินทร์ปรากฏอยู่ด้วยกันสามส่วน โดยผู้วิจัยเลือกแบ่งออกเป็น ดังนี้ คือ โกลินทร์ผู้วิจัยได้ออกแบบให้มีกายสีเขียวตามคติความเชื่อของไทย “มหินทรา” ผู้วิจัยออกแบบให้มีกายสีขาวตามคติความเชื่อของอินเดีย และสั๊กกะ ผู้วิจัยออกแบบให้เป็นมนุษย์ปกติ ในลักษณะของมาฆมาณพซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบลีลาเป็นสามลักษณะด้วยกัน โดยการออกแบบลีลานาฏศิลป์ทั้งสามด้านประกอบด้วย การเคลื่อนไหวในแบบชีวิตประจำวัน (Everyday Movement)

ภาพที่ 1 พระอินทร์ทั้งสามลักษณะ ในคติความเชื่อของไทยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งนามเมืองของกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2 การเคลื่อนไหวของพระอินทร์ ในรูปแบบของสั๊กกะ

ภาพที่ 3 การเคลื่อนไหวของพระอินทร์ ในรูปแบบของโกสินทร์

ภาพที่ 4 การเคลื่อนไหวของพระอินทร์ ในรูปแบบของมหินทรา

องค์ 2 อินทربัญชา ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบของการใช้คำสั่ง โดยผู้วิจัยมีโครงสร้าง บทการแสดงมาจากบทบาทของการใช้คำสั่งซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการแสดงอำนาจ ที่ปรากฏอยู่ในนามเต็มของกรุงเทพมหานคร คือ “ทตติยะ” การออกแบบการแสดงในครั้งนี้ของผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการนำเสนอในแบบนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ ประกอบกับการตีความเชิงสัญลักษณ์ในการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงในการสร้างเมืองกรุงเทพมหานคร ในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดความหลากหลายทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์

ภาพที่ 5 การเคลื่อนไหวของพระวิษณุกรรม รับ คำสั่ง จากพระอินทร์

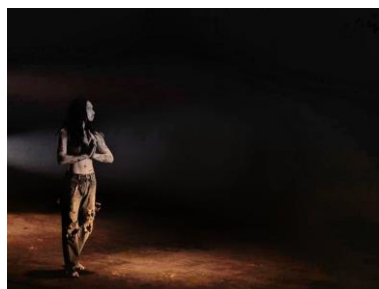

ภาพที่ 6 บทบาทพระวิชฌุกรมในการสังการสร้างกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 7 การเคลื่อนไหวของพระวิชฌุกรมกับผู้แสดงประกอบ โดยใช้โครงสร้างหลักนั่งร้าน

องค์ 3 วิชฌุกรมประสิทธิ์ ในองค์การแสดงนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอถึงบทบาทผู้แสดงที่ได้ จากการถอดความและตีความหมายจากนามเต็มของกรุงเทพมหานคร คือ พระวิชฌุกรมผู้ที่เป็นผู้รับคำสั่งจากพระอินทร์ให้สร้างกรุงเทพมหานคร โดยใช้การเคลื่อนไหวโดยใช้เทคนิคในรูปแบบของนาฏศิลป์ ร่วมสมัย (Contemporary Dance) การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระการใช้ท่าทางสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ และการใช้อารมณ์ในบทบาทของผู้มีอำนาจ เป็นต้น และในช่วงท้ายองค์ 3 เป็นบทบาทของพระนารายณ์ผู้แบ่งภาคอวตารมาปกครองกรุงเทพมหานครในรูปแบบของการเต้นเดี่ยว (Solo) โดยผู้แสดงจะพูดเต็มของกรุงเทพมหานครในลักษณะของการรำผสมผสานกับเทคนิคการร้องเพลงในรูปแบบอุปราการประกอบการแสดง เพื่อเป็นการแสดงถึงชื่อนามกรุงเทพมหานครที่สมบูรณ์แล้ว

ภาพที่ 8 พระวิชฌุกรมในการเคลื่อนไหวแบบเดี่ยว

ภาพที่ 9 การใช้ท่าทางเชิงสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายเป็นเมืองกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 10 บทบาทของพระนารายณ์ผู้ไถ่ดาว

องค์ 4 ศิวไลซ์ นำเสนอรูปแบบจากแนวคิดมาจากนามเต็มของกรุงเทพมหานคร กล่าวคือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้สร้างกรุงเทพแล้ว การเคลื่อนไหวของคนที่เข้ามาในกรุงเทพมหานคร ที่มีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ วิถีชีวิต เพศ พหุวัฒนธรรม เป็นต้น ผู้วิจัยเลือกใช้การนำเสนอนาฏศิลป์การเคลื่อนไหวในแบบชีวิตประจำวัน (Everyday Moment) เช่น การเดิน การวิ่ง การยืน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เลือกใช้รูปแบบนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ในการออกแบบลีลาในการแสดงเพื่อให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของกรุงเทพมหานครในประเด็นที่ตรงไปตรงมา

ภาพที่ 11 รถสามล้อเครื่องสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ที่สื่อถึงกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 12 สัญลักษณ์ภาพของกรุงเทพมหานครทางคติความเชื่อทางเทพเจ้า

ภาพที่ 13 การเคลื่อนไหวและหลังไหลของคนที่หลากหลายวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร

การออกแบบเสียงและดนตรีประกอบการแสดง

งานวิจัยเรื่อง “การสร้างสรรค่านาฏศิลป์ร่วมสมัยจากความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและความร่วมมือกับศิลปิน นักดนตรี ผู้ที่มีซึ่งผู้วิจัยได้ทดลองการบรรเลงดนตรีแบบ ด้นสด ซึ่ง กฤษณ์ ชัยศิลป์บุญ (2561) ยังได้แสดงทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างสรรค์เพลงประกอบการแสดงในครั้งนี้ไว้ว่า “ในการสร้างสรรค์ดนตรีนั้นผู้วิจัยต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รวมถึงต้องกล้าที่จะเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงจากความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานครนั้น ผู้วิจัยควรคำนึงถึงองค์ความรู้จากการถอดความสำคัญด้วยเช่นกัน อีกทั้งบทเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นต้องสามารถบอกเล่าเรื่องราวของความเป็นกรุงเทพมหานครได้เช่นเดียวกับออกแบบลีลาทางนาฏศิลป์

เสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การสร้างสรรค่านาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะประเด็นที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งเสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงสามารถสื่อถึงอารมณ์และสร้างบรรยากาศต่าง ๆ เช่น สวรรค์ พิธีกรรม ตลอดจนบริบทสังคมของกรุงเทพมหานครตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เป็นต้น

การออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับการแสดง

การวิจัยเรื่อง “การสร้างสรรค่านาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยมุ่งประเด็นสำหรับการออกแบบเครื่องแต่งกาย ในส่วนของการแสดง ซึ่งการออกแบบเครื่องแต่งกายนี้ได้แนวคิดและแรงบันดาลใจมาจากความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานครที่ปรากฏขึ้นในประเด็นต่าง ๆ จากแนวคิดเรื่องความเชื่อของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และความเชื่อเรื่องเทพเจ้าในประเทศไทย รวมถึงแนวคิดจากประวัติศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการทางด้านการแต่งกาย ตั้งแต่สมัยอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นต้น ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องแต่งกายของบทบาทพระอินทร์ที่มีลักษณะมาจากนาฏศิลป์ไทยตามคติ

ความเชื่อของไทยแต่ได้ออกแบบให้มีความสร้างสรรค์มากขึ้น บทบาทของพระวิชฌุกรมผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องแต่งกายให้มีลักษณะที่สอดคล้องกับทฤษฎีหลังสมัยใหม่ที่มีการนำเสนอในแง่มุมของความเป็นสมัยใหม่ที่มีความแปลกไปจากเดิม นอกจากนี้ในบทบาทของนักแสดงประกอบผู้วิจัยออกแบบเสื้อผ้าให้มีความประยุกต์ระหว่างวัฒนธรรมและเป็นไปตามสัญลักษณ์ที่จะสื่อความหมายที่สอดคล้องกับบทของการแสดง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วางบทบาทของผู้แสดงไว้ คือ พระอินทร์ ที่แตกต่างกันในสามลักษณะด้วยกัน ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสวมใส่ที่ให้ความหมายตามลักษณะที่เด่นชัดของตัวละคร อีกทั้งเครื่องแต่งกายนั้นต้องไม่เป็นอุปสรรคในการเคลื่อนไหวของนักแสดง นอกจากนี้การคำนึงถึงการออกแบบเครื่องแต่งกายที่สามารถสื่อความหมายด้วยสีของเครื่องแต่งกายโดยมุ่งเน้นสีที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ เช่น สีเขียว ที่สื่อถึงพระอินทร์ในความเชื่อของหรือสีเขียวที่สื่อพระวิชฌุกรม เป็นต้น

การคัดเลือกอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง

เลือกใช้เฉพาะอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทบาทของการแสดงและให้ความหมายโดยตรงหรือให้ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ อุปกรณ์ประกอบการแสดงนั้นก็ควรเหมาะสมกับการแสดงที่ออกแบบไว้และอาจมีอุปกรณ์เสริมที่เพิ่มเติมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เพื่อให้เกิดความหมายในเชิงสัญลักษณ์ต่อไปในงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง คือ โครงสร้างนั่งร้าน เนื่องจากโครงสร้างนั่งร้านนั้นมีลักษณะเป็นโครงเหล็กที่ให้ ความหมายในการก่อสร้างอย่างตรงไปตรงมาและมีความชัดเจนในการสื่อความหมาย ซึ่งผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจมาจากการก่อสร้าง จึงมองเห็นถึงหลักการสร้างต่าง ๆ ก็จะนิยมใช้โครงสร้างนั่งร้านในการปฏิบัติงานเสมอซึ่งมีสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่เป็นการสร้าง กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 14 โครงสร้างนั่งร้าน

การเลือกสถานที่สำหรับการจัดการแสดง

ผู้วิจัยเลือกสถานที่ในการแสดงผลงานทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์ในโรงละครของคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เขตราชวิถี เนื่องจากมีบริเวณพื้นที่เป็นขนาดสี่เหลี่ยมผืนผ้า และมีลักษณะพื้นที่ยาวเหมาะสมกับการแสดงของผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี ขนาดของเวทีมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักแสดงทั้งด้านล่างและด้านบนเวที รวมถึงสามารถนำอุปกรณ์ “โครงสร้างนั่งร้าน” ที่มีขนาดใหญ่ รวมทั้งมีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ไฟ ระดับชั้นของเวที อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ ที่จะสามารถสนับสนุนให้งานของผู้วิจัยนั้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิทวัส กรมณโรจน์ ได้กล่าวไว้ดังนี้ “การออกแบบสถานที่หรือพื้นที่ที่ใช้ในการแสดงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถช่วยสนับสนุนภาพโดยรวมของการแสดงได้ทั้งนี้การออกแบบสถานที่ หรือการใช้พื้นที่ในการแสดงสามารถออกแบบได้อย่างอิสระซึ่งบางครั้ง

การแสดงไม่จำเป็นจะต้องอยู่บนโรงละครเสมอไปเช่นสนามกีฬาลานเอนกประสงค์พื้นที่กลางแจ้งเป็นต้น หากแต่ผู้สร้างสรรค์ผลงานจะต้องมีทักษะ” (วิทวัส กรมณีโรจน์, 2561)

การออกแบบแสงสำหรับการแสดง

วิธีการในการออกแบบแสงในงานนาฏศิลป์ในงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยให้ความสำคัญขั้นตอนหลักการศึกษาข้อมูลทำความเข้าใจในรูปแบบของงานจากนั้นศึกษาถึงความต้องการของแสง โดยการนำทหรือนื้อหาการแสดง และสิ่งที่เกี่ยวข้องมาตีความทำความเข้าใจกับลักษณะของการแสดง ผู้วิจัยได้การออกแบบแสงการแสดงทั้ง 4 องค์ ดังนี้ องค์ 1 ภาคสหสนัย แสงมีลักษณะของสีทองความสว่างไสวให้ความหมายถึงการเกิดใหม่และให้ความหมายของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ องค์ 2 อินทรีบูชา แสงมีส้มให้อารมณ์ของแสงแดด ให้ความหมายของบรรยากาศการทำงานก่อสร้าง องค์ 3 วิษณุกรรมประสิทธิ์ แสงมีลักษณะที่สว่างขึ้นตามลำดับให้ความหมายของการสร้างกรุงเทพมหานครที่ค่อยๆสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ และเลือกใช้ไฟสีโทนม่วงเพื่อให้ความหมายในบทบาทของพระนารายณ์ และองค์ 4 ศิวไลซ์ แสงมีลักษณะหลากหลายสีเสมือนกับสีในในช่วงเวลาของกรุงเทพมหานคร

ในส่วนที่ 2 คือ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิดหลังการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์จากนามเต็ม “กรุงเทพมหานคร” โดยได้อธิบายรายละเอียดไว้ดังนี้

1. แนวคิดการสร้างสรรค์ในผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ กรุงเทพมหานคร มีรูปแบบและแนวคิด เป็นการถอดความหมายของคำสู่กระบวนการทางนาฏศิลป์ร่วมสมัยที่มีการประยุกต์นาฏศิลป์ในหลากหลายรูปแบบ เช่น นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ตะวันตก นาฏศิลป์อินเดีย เป็นต้น เพื่อให้เกิดเป็นรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยในลักษณะของผู้วิจัยที่นำไปสู่การออกแบบลีในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ ซึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี (2561) ได้กล่าวว่านาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary dance) ไว้วานาฏศิลป์ร่วมสมัย ได้ถูกอธิบายอย่างไม่เข้าใจในประเทศไทยมาเป็นเวลานานและที่สำคัญเราควรทำความเข้าใจกับคำว่า “ร่วมสมัย” อย่างลึกซึ้งก่อน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ ในประเด็นที่หนึ่งนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการนำผลงานนาฏศิลป์ที่เคยสร้างสรรค์ในอดีตแล้วนำกลับมาทำใหม่เพื่อแสดงในยุคสมัยนี้ซึ่งนั้นก็เรียกได้ว่าเป็นนาฏศิลป์ร่วมสมัยแล้ว และในประเด็นที่สองนั้น คือ ในส่วนของรูปแบบทางการแสดง ซึ่งอาจจะเคยพบคำว่า “นาฏศิลป์สมัยใหม่” (Modern Dance) และในส่วนของคำว่านาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) ซึ่งมีรูปแบบเช่นเดียวกัน โดยบางตำราให้ความหมายนาฏศิลป์ร่วมสมัยว่า “ความทันสมัยใหม่อยู่เสมอ” ในส่วนของเนื้อหาสาระจะพูดถึงสิ่งใดก็ตามที่แสดงถึงความเป็นปัจเจก ของศิลปิน รวมไปถึงลีลาท่าทางที่ไม่มุ่งเน้นแค่ความสวยงามเพียงอย่างเดียวแต่จะแสดงให้เห็นถึงสุนทรียะที่มีความหลากหลาย

2. แนวคิดนาฏศิลป์ไทย

ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดจากนาฏศิลป์ชุด แม่บทโอโยธยา เนื่องจากลีลาท่ารำใช้เทคนิคของร่างกายที่เป็นลักษณะเหลี่ยม ไม่มีการโค้งของร่างกายเหมือนกับนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบทั่วไป ในการรำแม่บทโอโยธยา มีการออกแบบท่ารำจากสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ในสมัยอยุธยา ซึ่งมีความสอดคล้องกับการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” ของผู้วิจัยในครั้งนี้ โดยการนำแนวคิดดังกล่าว

จากรำแม่บทโยธยามาเป็นส่วนสำคัญในการออกแบบลีลาท่ารำที่ได้จากสถาปัตยกรรมของกรุงเทพมหานคร หรือในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยการใช้ลีลาท่ารำที่มีความเป็นเหลี่ยม เป็นต้น

3. แนวคิดความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

นามเต็มของกรุงเทพมหานคร คือ “กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบูรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์” ซึ่งมีนามของเทพที่ปรากฏมาจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู อาทิ เช่น โกสินทร์ มหินทรฯ สักกะวิษณุกรรม นารายณ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นอิทธิพลความเชื่อในการนับถือเทพเจ้าศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ในขณะเดียวกันบทบาทที่สำคัญในนามเต็มของกรุงเทพมหานคร คือ พระอินทร์ ซึ่งในความหมายของนามเต็มแปลได้ว่า กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่สร้างขึ้นโดยพระวิษณุกรรมโดยจากคำสั่งของพระอินทร์ผู้เป็นใหญ่ดังที่อภิชาติ เกตุแก้ว (2561) กล่าวไว้ว่า “พระอินทร์ เป็นเทวราชที่เป็นผู้นำของเหล่าเทวดา เป็นผู้ดูแลระบบสุริยะจักรวาลในคติความเชื่อของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู พาหนะ คือ ช้างเอราวัณ และถือวัชระคู่กาย ซึ่งในทางคติความเชื่อของคนไทยพระอินทร์มีบทบาทที่สำคัญในพระราชพิธีต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบอบของพระมหากษัตริย์ ดังเช่นในนามเต็มของกรุงเทพมหานครที่มีปรากฏขึ้นตั้งแต่ในรัชสมัยของรัชกาลที่ 1 เป็นต้น”

4. แนวคิดทางศิลปกรรมศาสตร์

แนวคิดและทฤษฎีทางด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ทศนศิลป์ การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” นาฏศิลป์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎีทางด้านนาฏศิลป์ร่วมสมัยเป็นหลัก ในส่วนของดุริยางคศิลป์ผู้วิจัยเลือกใช้ดนตรีแบบแสดงสดมีการผสมผสานเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลประกอบกับการร้องร่ายนามเต็มของกรุงเทพมหานครซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบการร้องร่ายในลักษณะของอุปรากรในแบบตะวันตก ด้านทศนศิลป์ผู้วิจัยเลือกศึกษาผลงานของศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานทางด้านความเชื่อและภาพจิตรกรรมที่แสดงถึงกรุงเทพมหานครมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบภาพทางการแสดงในครั้งนี้

5. แนวคิดการใช้สัญลักษณ์ในงานนาฏศิลป์

การเลือกใช้สัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์งานทางด้านนาฏศิลป์ จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยคำนึงถึงความจำเป็นที่นำมาใช้ในการแสดงเพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์นาฏศิลป์นั้นหลากหลายและแปลกใหม่ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกการออกแบบลีลาให้สื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์โดยตรงในรูปแบบของนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) และโมเดิร์น ดานซ์ (Modern Dance) เป็นต้น การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในการแสดงสื่อถึงสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงบทบาทของผู้แสดงได้ ในส่วนของการออกแบบอุปกรณ์ทางการแสดงผู้วิจัยเลือกใช้อุปกรณ์ที่ให้ความหมายโดยตรงเป็นสัญลักษณ์ในการก่อสร้าง ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้โครงสร้างของนั่งร้าน รวมถึงการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดงอื่น ๆ เช่น รถสามล้อเครื่อง เป็นต้น เพื่อมีส่วนช่วยสนับสนุนในการสื่อความหมายและการสื่อสารทางการแสดงอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องที่นราพงษ์ จรัสศรี (2561) ได้กล่าวไว้ว่า “การเลือกใช้สัญลักษณ์ในการแสดงนาฏศิลป์ควรมีความพอดีไม่มากหรือน้อยจนเกินไป ควรคำนึงถึงการตีความในการให้ความหมายที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอสิ่ง ๆ นั้นทั้งความหมายโดยตรง หรือความหมายแฝงที่ต้องใช้ทักษะการตีความของผู้ชมเป็นสำคัญ”

6. แนวคิดการสะท้อนสภาพสังคมไทยผ่านการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์

ผลงานเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏยศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่จะต้องสะท้อนสภาพสังคมผ่านการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์เพื่อสังคม ผู้สร้างสรรค์ผลงานสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ตามวัตถุประสงค์ของศิลปิน แต่ในขณะเดียวในการข้อควรคำนึงถึงการสร้างสรรค์ผลงานที่มีบทบาทต่อบริบททางสังคมนั้นควรเกิดเป็นคุณค่าในด้านต่าง ๆ เช่น ปรัชญา ข้อคิด คติสอนใจที่สอดแทรกลงไปในงานอยู่เสมอ

ผลการวิจัย

จากการสร้างสรรค์ผลงานเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏยศิลป์จากความหมายนามเต็ม ของ “กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้มาซึ่งรูปแบบการแสดงทางนาฏยศิลป์สร้างสรรค์และแนวคิด ที่ได้หลังจากการสร้างผลงานทางด้านนาฏยศิลป์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การสร้างสรรค์นาฏยศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้บทสรุปว่า การสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏยศิลป์ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการศึกษารูปแบบทางนาฏยศิลป์ จากองค์ประกอบทางนาฏยศิลป์ทั้ง 8 คือ 1) การออกแบบบทการแสดงโดยการถอดความหมายจากนามเต็ม ของ กรุงเทพมหานคร ในรูปแบบขององค์ประกอบใจความสำคัญจากคำแปล และแบ่งองค์การแสดง เป็น 4 องค์ 2) การคัดเลือกนักแสดงให้ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกนักแสดงจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น วินัยที่ดีที่มีความรับผิดชอบ ความอดทน เป็นต้น นอกจากนั้นนักแสดงจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ บทของการแสดงที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ 3) การออกแบบลีลาทางนาฏยศิลป์ ผู้วิจัยใช้รูปแบบทาง นาฏยศิลป์ร่วมสมัย นาฏยศิลป์ไทยเป็นหลักในการนำเสนอทางด้านการออกแบบลีลาและการเคลื่อนไหว ร่างกายในชีวิตประจำวัน (Everyday movement) 4) การออกแบบอุปกรณ์ทางการแสดงมุ่งเน้นการใช้ อุปกรณ์เชิงสัญลักษณ์และมีการสื่อสารทางการให้ความหมายที่ชัดเจนและตรงไปตรงมา 5) การออกแบบ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเพื่อให้เกิดความหมายโดยตรงกับบทบาทของตัวละครที่ชัดเจนและการให้ความหมาย ทางสัญลักษณ์ 6) การออกแบบเสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงเป็นการเลือกใช้ดนตรีแบบสดเพื่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกร่วมระหว่างการแสดง นักแสดง และผู้ชม 7) การเลือกสถานที่สำหรับการแสดง ผู้วิจัยเลือกสถานที่แบบโรงละครเนื่องจากการคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการแสดงให้มีความ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และ 8) การออกแบบแสงสำหรับการแสดง ผู้วิจัยเลือกใช้ไฟที่ให้ความหมายและอารมณ์ ตามองค์การแสดงแต่ละองค์ ในประเด็นที่สองผู้วิจัยได้ข้อสรุปได้ถึงแนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค นาฏยศิลป์ คือแนวคิดหลังการสร้างสรรคผลงาน 6 ประการ ได้แก่ 1) คำนึงถึงแนวคิดทางนาฏยศิลป์ไทย ตลอดจนนาฏยศิลป์ร่วมสมัยและนาฏยศิลป์หลังสมัยใหม่เป็นสำคัญ 2) การคำนึงถึงแนวคิดทางด้าน นาฏยศิลป์ไทยในการออกแบบลีลาเพื่อสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ 3) ความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ที่มีอิทธิพลต่อองค์ประกอบทางด้านนาฏยศิลป์ในรูปแบบต่าง ๆ 4) การคำนึงถึงแนวคิดทางศิลปกรรมศาสตร์ ทางด้านนาฏยศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์ เป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์จาก ความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” 5) การคำนึงถึงแนวคิดการใช้สัญลักษณ์ในงานนาฏยศิลป์ที่ นำเสนอผ่านการออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย รวมถึงอุปกรณ์ประกอบการแสดงที่ให้ความหมายต่อการ สร้างกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยเลือกใช้ โครงสร้างเหล็กนั่งร้าน และ 6) การคำนึงถึงแนวคิดการสะท้อน สภาพสังคมไทยผ่านการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ถึงความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานคร พหุทางวัฒนธรรม คติความ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่ปรากฏในนามเต็มของกรุงเทพมหานคร ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นแนวคิดที่สำคัญใน การสร้างสรรค์ผลงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร”

ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่สองนั้นได้แสดงให้เห็นถึงแนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์ผลงานที่มาจากความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานคร”

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการสร้างสรรค์ผลงานเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็ม ของ “กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบการแสดงทางนาฏศิลป์สร้างสรรค์และแนวคิดแนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มาอภิปรายโดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้บทสรุปว่า การสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการศึกษารูปแบบทางนาฏศิลป์จากองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ทั้ง 8 คือ 1) การออกแบบท่าร่ายโดยการถอดความหมายจากนามเต็มของ กรุงเทพมหานคร ในรูปแบบขององค์ประกอบใจความสำคัญจากคำแปล และแบ่งองค์การแสดงเป็น 4 องค์ 2) การคัดเลือกนักแสดงใช้ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกนักแสดงจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น วินัยที่ดีที่มีความความรับผิดชอบ ความอดทน เป็นต้น นอกจากนี้นักแสดงจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบทของการแสดงที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ 3) การออกแบบลีลาทางนาฏศิลป์ ผู้วิจัยใช้รูปแบบทางนาฏศิลป์ร่วมสมัย นาฏศิลป์ไทยเป็นหลักในการนำเสนอทางด้านการออกแบบลีลาและการเคลื่อนไหวร่างกายในชีวิตประจำวัน (Everyday movement) 4) การออกแบบอุปกรณ์ทางการแสดงมุ่งเน้นการใช้อุปกรณ์เชิงสัญลักษณ์และมีการสื่อสารทางการให้ความหมายที่ชัดเจนและตรงไปตรงมา 5) การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเพื่อให้เกิดความหมายโดยตรงกับบทบาทของตัวละครที่ชัดเจนและการให้ความหมายทางสัญลักษณ์ 6) การออกแบบเสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงเป็นการเลือกใช้ดนตรีแบบสดเพื่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกร่วมระหว่างการแสดง นักแสดง และผู้ชม 7) การเลือกสถานที่สำหรับการแสดง ผู้วิจัยเลือกสถานที่แบบโรงละครเนื่องจากการคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการแสดงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และ 8) การออกแบบแสงสำหรับการแสดง ผู้วิจัยเลือกใช้ไฟที่ให้ความหมายและอารมณ์ตามองค์การแสดงแต่ละองค์ ในประเด็นที่สองผู้วิจัยได้ข้อสรุปได้ถึงแนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ คือแนวคิดหลังการสร้างสรรค์ผลงาน 6 ประการ ได้แก่ 1) คำนึงถึงแนวคิดทางนาฏศิลป์ไทยตลอดจนนาฏศิลป์ร่วมสมัยและนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่เป็นสำคัญ 2) การคำนึงถึงแนวคิดทางด้านนาฏศิลป์ไทยในการออกแบบลีลาเพื่อสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ 3) ความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดูที่มีอิทธิพลต่อองค์ประกอบทางด้านนาฏศิลป์ในรูปแบบต่าง ๆ 4) การคำนึงถึงแนวคิดทางศิลปกรรมศาสตร์ทางด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทัศนศิลป์เป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร” 5) การคำนึงถึงแนวคิดการใช้สัญลักษณ์ในงานนาฏศิลป์ที่นำเสนอผ่านการออกแบบเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายรวมถึงอุปกรณ์ประกอบการแสดงที่ให้ความหมายต่อการสร้างกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยเลือกใช้ โครงสร้างเหล็กนั่งร้าน และ 6) การคำนึงถึงแนวคิดการสะท้อนสภาพสังคมไทยผ่านการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ ถึงความหมายนามเต็มของกรุงเทพมหานคร พหุทางวัฒนธรรม คติความ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่ปรากฏในนามเต็มของกรุงเทพมหานคร ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นแนวคิดที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ “กรุงเทพมหานคร”

ข้อเสนอแนะ

1. การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ "กรุงเทพมหานคร" ในครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นต้นแบบในการพัฒนารูปแบบการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายเมืองอื่น ๆ ได้ต่อไป
2. ผลงานการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความหมายนามเต็มของ "กรุงเทพมหานคร" เป็นการสร้างการรับรู้ให้กับคนรุ่นใหม่ผ่านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่นำเสนอเรื่องราวความหมายของนามเต็มกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎี ชัยศิลป์บุญ. (2561, 19 ตุลาคม). การออกแบบเสียงและดนตรีประกอบการแสดง. บ้านต้นตาล ตำบลต้นตาล อำเภอเสนาไห้ จังหวัดสระบุรี ศิลปินร่วมสมัย. *สัมภาษณ์*.
- วิหวัธ ภูมิโรจน์. การเลือกสถานที่สำหรับการแสดง. (2561, 25 สิงหาคม). ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. *สัมภาษณ์*
- นราพงษ์ จรัสศรี. การใช้สัญลักษณ์. (2561, 1 มิถุนายน). ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *สัมภาษณ์*
- นราพงษ์ จรัสศรี. แนวคิดการสร้างสรรคในผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัย. (2561, 5 กันยายน). ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *สัมภาษณ์*
- อภิโชติ เกตุแก้ว. แนวคิดความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู. (2561, 15 เมษายน). ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. *สัมภาษณ์*

Transted Thai References

- Krit Chaisinboon. (2018,16October). Artist Contemporary Dance. *Interview*.
- Vittavat Kornmaneeroj. (2018,25 September). Ph. D. *Interview*.
- Naraphong Charassri, (2018,06 january). Prof.Ph.D. *Interview*.
- Naraphong Charassri, (2018,05 may). (Prof. Ph.D. *Interview*.
- Apichot Katekeaw. (2018,20 September). Artist. *Interview*.